

Številka: 007-283/2009

Datum: 14.12.2009

Predlagam.vladi@gov.si

ZADEVA: Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju - POJASNILO

ZVEZA: Vaš dopis št. 2761/2009, z dne 11.12.2009

Spoštovani!

Ministrstvo za pravosodje vam v zvezi z vašim zgoraj navedenim dopisom pošilja naslednji dopolnjeni odgovor:

Vaš predlog bomo upoštevali pri delu delovne skupine za pripravo sprememb in dopolnitev Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Po veljavni zakonski ureditvi nezavarovane terjatve bank niso prednostne terjatve, in se ne poplačajo pred nekaterimi terjatvami delavcev, ki so določene kot prednostne terjatve, ampak šele, ko so v celoti poplačane vse prednostne terjatve. V konkretnih stečajnih postopkih pa so banke ali drugi upniki lahko ločitveni upniki, kar pomeni, da imajo pravico do prednostnega plačila iz vrednosti premoženja, ki je predmet ločitvene pravice pred vsemi drugimi upniki. V nadaljevanju vam podrobneje pojasnjujemo veljavno zakonsko ureditev obravnavane problematike.

Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, 40/09 in 59/09; ZFPPIPP) loči med nezavarovanimi in zavarovanimi terjatvami.

I. Nezavarovana terjatev je terjatev upnika, ki ni zavarovana z ločitveno pravico. Splošna razdelitvena masa je namenjena plačilu nezavarovanih terjatev upnikov. Gre za denarno dobroimetje, nastalo z unovčenjem splošne stečajne mase, zmanjšano za stroške stečajnega postopka, razen stroškov, ki se krijejo iz posebnih stečajnih mas. Terjatve iz splošne razdelitvene mase se plačajo po tem vrstnem redu:

1. prednostne terjatve,
2. navadne terjatve,
3. podrejene terjatve.

Za prednostne terjatve je značilno, da zanje potrjena prisilna poravnava ne učinkuje (2. točka prvega odstavka 213. člena ZFPPIPP), in da se v stečajnem postopku plačajo po vrstnem redu pred plačilom navadnih in podrejenih terjatev (prvi odstavek 359. člena ZFPPIPP) takoj za plačilom stroškov stečajnega postopka.

Prednostne terjatve so urejene v 21. členu ZFPPIPP. Prednostne terjatve so nezavarovane terjatve delavcev kot so npr. plače in nadomestila plač za zadnje tri mesece pred začetkom postopka zaradi insolventnosti, odškodnine za poškodbe, ki so povezane z delom pri dolžniku, in poklicne bolezni, neizplačane odpravnine ter davki in prispevki, ki jih mora izplačevalec obračunati ali plačati hkrati s temi izplačili. V stečajnem postopku so prednostne terjatve tudi nezavarovane terjatve države za plačilo davkov in prispevkov, ki jih mora dolžnik obračunati in plačati v skladu s predpisi in ki so nastale v zadnjem letu pred začetkom stečajnega postopka. V postopku osebnega stečaja so prednostne terjatve tudi terjatve do stečajnega dolžnika na podlagi zakonite preživnine ali odškodnine za točno določeno vrsto škode.

Kot je bilo že uvodoma pojasnjeno v skladu z ZFPPIPP nezavarovane terjatve bank niso prednostne terjatve, in se ne poplačajo pred prednostnimi terjatvami delavcev, ki so taksativno našteje v prvem odstavku 21. člena ZFPPIPP. Prav nasprotno, delavci imajo prednostne terjatve v obsegu kot ga določa 21. člen ZFPPIPP. Ostale terjatve delavcev (navadne terjatve), ki po ZFPPIPP niso prednostne, se v primeru, da imajo tudi banke navadne terjatve, poplačajo hkrati s temi terjatvami in sorazmerno, če razdelitvena masa ne zadošča za celotno plačilo vseh navadnih terjatev. V konkretnih stečajnih postopkih pa so banke ali drugi upniki lahko ločitveni upniki, kar je predstavljeno v nadaljevanju.

II. Zavarovana terjatev je terjatev upnika, ki je zavarovana z ločitveno pravico.

Ločitvena pravica je pravica upnika do plačila njegove terjatve iz določenega premoženja insolventnega dolžnika (tj. iz premoženja insolventnega dolžnika, na katerem je pridobljena ločitvena pravica) pred plačilom terjatev drugih upnikov tega dolžnika iz tega premoženja. Takšno premoženje se v stečajnem postopku ločeno vodi in iz izkupička od prodaje se poleg najnujnejših stroškov, ki jih predvideva ZFPPIPP, poplačajo samo ločitveni upniki. Morebitni presežek se nameni za poplačilo upnikov, čigar terjatve so nezavarovane. Med ločitvene pravice (torej pravice, katerih imetnik ima pravico do prednostnega plačila iz vrednosti premoženja, ki je predmet ločitvene pravice) spadajo zastavna pravica, pridržna (retencijska) pravica in pravica fiduciarja pri prenosu lastninske pravice v zavarovanje.

Pogost temelj ločitvene pravice je hipoteka. Po 138. členu Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02) je hipoteka zastavna pravica na nepremičninah. Zastavna pravica na nepremičnini je pravica zastavnega upnika, da se zaradi neplačila zavarovane terjatve ob njeni zapadlosti poplača skupaj z obrestmi in stroški iz vrednosti nepremičnine (tj. zastavljenega predmeta) pred upniki, ki na njej nimajo hipoteke, in pred upniki, ki so si pridobili hipoteko na njej za njim, ne glede na to, ali se je lastnik obremenjene nepremičnine spremenil. S tem se zastavni upnik zavaruje pred dogodki, ki bi dolžniku iz tega obligacijskopravnega razmerja utegnili onemogočiti izpolnitev pogodbene obveznosti. Tudi nevarnost stečaja dolžnika je eden izmed mogočih dogodkov, pred katerimi je potrebno zavarovati zastavnega upnika.

III. Izločitvena pravica je pravica lastnika stvari ali imetnika druge premoženjske pravice, da se iz stečajne mase izloči premoženje, ki ne pripada stečajnemu dolžniku.

IV. Minister za pravosodje, gospod Aleš Zalar, je oktobra 2009 oblikoval delovno skupino za pripravo sprememb in dopolnitev ZFPPIPP, ki ima med drugim za nalogo tudi proučitev ustreznosti ureditve položaja upnikov v postopkih zaradi insolventnosti, med njimi tudi položaja delavcev.

Ministrstvo za pravosodje do 20.12.2009 zbira predloge za spremembe in dopolnitve ZFPPIPP od vseh zainteresiranih oseb, organov in združenj, nato pa bo delovna skupina vse predloge temeljito proučila in se do njih tudi opredelila. Kot je bilo že uvodoma pojasnjeno, bomo tudi vaš predlog na nivoju delovne skupine podrobneje proučili.

Vabljeni ste, da posredujete morebitne dodatne predloge za spremembe in dopolnitve ZFPPIPP na elektronski naslov: gp.mp@gov.si.

S spoštovanjem,

Andreja LANG
generalna direktorica